

Lesní cesty

Lesní cestou je každá cesta náležející do kategorie pozemků *les*, nebo cesta vedoucí podél lesa, která je využívána pro jeho zpřístupnění.

Uvedené odhady jsou získány na základě pozemního šetření provedeného na 7 772 inventarizačních plochách sítě NIL2 nově založených v letech 2011–2015. Z tohoto počtu bylo 7 153 ploch klasifikováno jako kategorie pozemku les. Hodnocení lesních cest probíhalo na tzv. transektech od délce 300 m procházejících středem přístupné inventarizační plochy (odkaz na PP). Celkový počet transektů činil 7 054. Zaznamenána a hodnocena byla každá lesní cesta, která byla protnuta tímto transektem.

Kategorie lesních cest

Vymezení kategorií lesních cest upravuje ČSN 736108. Lesní cesty se označují číselným a písemným znakem charakterizujícím dopravní důležitost cesty. Číselný znak označuje třídu cesty, písemný znak „L“ značí, že se jedná o lesní cestu. Cesty kategorie 1L a 2L slouží pro odvoz dříví nákladními auty a jsou označovány jako cesty odvozní. Přibližování dříví k odvozním cestám probíhá po přibližovacích cestách, tedy kategorie cest 3L a 4L. Do kategorie přibližovacích cest 4L jsou zahrnuty i vyklizovací linky trvalého charakteru (včetně harvestorových linek).

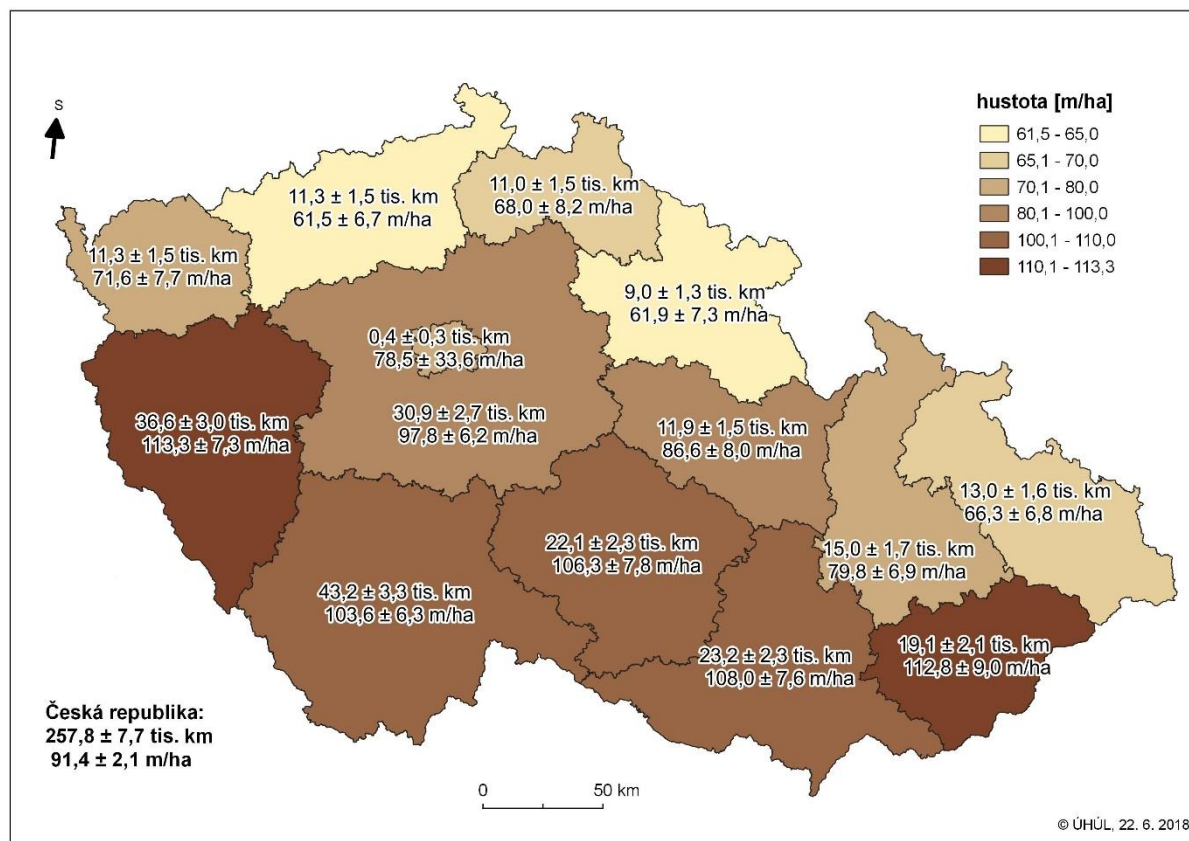
Celková odhadnutá délka přibližovacích cest ($257,8 \pm 7,7$ tis. km) několikanásobně převyšuje délku cest odvozních ($40,0 \pm 2,3$ tis. km). Podíl přibližovacích cest na celkové délce lesních cest dosahuje $86,6 \pm 0,7$ %. Dominantní podíl mají přibližovací (vyklizovací) cesty kategorie 4 L ($67,8 \pm 1,1$ %). Podíl odvozních cest kategorie 2L na celkové délce lesních cest je více než dvakrát vyšší ($9,1 \pm 0,6$ %) než podíl cest 1L ($4,3 \pm 0,4$ %).

Tabulka 1: Kategorie lesních cest, NIL2 (2011-2015)

Kategorie	Celková délka			Hustota cest			Podíl na celkové délce lesních cest		
	Délka [tis. km]	Spodní mez	Horní mez	Hustota [m/ha]	Spodní mez	Horní mez	Podíl [%]	Spodní mez	Horní mez
Odvozní cesty 1L a 2L	40,0	37,7	42,3	14,2	13,4	14,9	13,4	12,7	14,1
1L	12,8	11,5	14,0	4,5	4,1	5,0	4,3	3,9	4,7
2L	27,2	25,3	29,1	9,7	9,0	10,3	9,1	8,5	9,7
Přibližovací cesty 3L a 4L	257,8	250,1	265,5	91,4	89,3	93,5	86,6	85,9	87,3
3L	56,0	53,1	58,9	19,8	18,9	20,8	18,8	17,9	19,7
4L	201,9	195,0	208,7	71,6	69,5	73,6	67,8	66,7	68,9
Lesní cesty	297,8	289,5	306,1	105,6	103,4	107,7	100,0	100,0	100,0

Kartogram 2: Hustota lesních přibližovacích cest v krajích, NIL2 (2011-2015)

Stav lesních cest

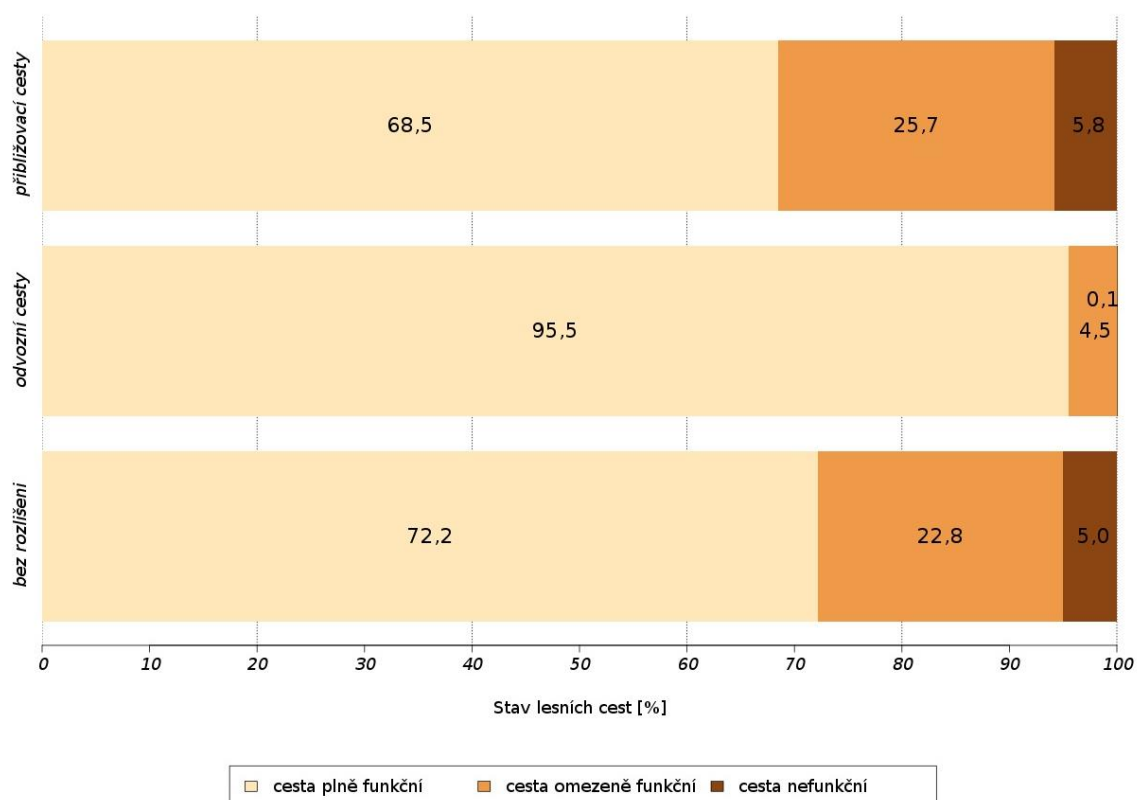
Stav lesních cest popisuje jejich funkčnost a rozsah potřebné údržby v době pozemního šetření na daném transektu. Za plně funkční jsou považovány cesty, jejichž případné nedostatky jsou řešitelné běžnou údržbou – opravy pomístních výtluků, čištění příkopů, svodnic atd. Cesty omezeně funkční, které již vyžadují nutné místní opravy nad rámec běžné údržby (obnova povrchů, nové zpevnění, výměna a instalace svodnic, propustků atd.). Za cesty nefunkční jsou považovány cesty, které vyžadují celkovou rekonstrukci, nebo nemají návaznost na cesty vyššího řádu z důvodu poškození.

Odvozní cesty vykazují relativně dobrý technický stav. Pouze $4,5 \pm 1,3$ % těchto cest bylo hodnoceno jako omezeně funkční a pouhá desetina ($0,1 \pm 0,1$ %) odvozních cest je nefunkčních. Horší situace je u přibližovacích cest. Jedna čtvrtina těchto cest ($25,7 \pm 0,1$ %, délka 66,3 tis. km) byla hodnocena jako omezeně funkční a vyžaduje tedy větší opravu. Podíl nefunkčních cest vyžadujících celkovou rekonstrukci byl odhadnut ve výši ($5,8 \pm 0,9$ %, 14,8 tis. km). Z pohledu celé ČR vyžadují přibližovací cesty vyšší investice do oprav a údržby v porovnání s cestami odvozními, a to nejen vzhledem k jejich horšímu stavu, ale především k několikanásobně větší délce těchto cest.

Tabulka 2: Stav lesních cest, NIL2 (2011-2015)

Kategorie	Stav	Délka [tis. km]	spodní mez	horní mez	Podíl [%]	Spodní mez	Horní mez
Odvozní cesty 1L a 2L	Plně funkční	38,2	36,0	40,4	95,5	94,2	96,8
	Omezeně funkční	1,8	1,2	2,3	4,5	3,1	5,8
	Nefunkční	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,1	0,2
	Celkem	40,0	37,7	42,3	100,0	100,0	100,0
Přibližovací cesty 3L a 4L	Plně funkční	176,7	170,7	182,8	68,5	67,4	69,7
	Omezeně funkční	66,3	62,9	69,7	25,7	24,6	26,8
	Nefunkční	14,8	13,3	16,4	5,8	5,2	6,3
	Celkem	257,8	250,1	265,5	100,0	100,0	100,0
Lesní cesty	Plně funkční	214,9	208,3	221,6	72,2	71,1	73,2
	Omezeně funkční	68,0	64,6	71,5	22,8	21,9	23,8
	Nefunkční	14,8	13,3	16,4	5,0	4,5	5,5
	Celkem	297,8	289,5	306,1	100,0	100,0	100,0

Graf 2: Podíl lesních cest podle jejich stavu, NIL2 (2011-2015)

Sklon lesních cest

Sklon cesty je úhel, který svírá podélná osa cesty s vodorovnou rovinou. V rámci odvozních cest, mají nejvyšší podíl cesty se sklonem od 4 % do 8 % ($31,1 \pm 2,7$ %) a od 2 % do 4 % ($25,3 \pm 2,2$ %). To stejné platí i o cestách přibližovacích (sklon od 4 % do 8 % - podíl $28,8 \pm 1,1$ %, sklon od 2% do 4% - podíl $19,8 \pm 1,0$ %). Významná část odvozních cest ($8,1 \pm 1,5$ %) cest překračuje maximální podélný sklon 12 % uvedený v ČSN 736108 [].

Tabulka 3: Podélný sklon lesních cest, NIL2 (2011-2015)

Kategorie	Sklon	Délka [tis. km]	Spodní mez	Horní mez	Podíl [%]	Spodní mez	Horní mez
Odvozní cesty 1L a 2L	< 0,5 %	1,0	0,7	1,3	2,4	1,6	3,2
	≥ 0,5 % < 2 %	7,4	6,5	8,4	18,6	16,5	20,7
	≥ 2 % < 4 %	10,1	9,1	11,1	25,3	23,1	27,5
	≥ 4 % < 8 %	12,4	11,1	13,8	31,1	28,4	33,7
	≥ 8 % < 12 %	5,8	5,0	6,6	14,5	12,7	16,4
	≥ 12 %	3,2	2,6	3,9	8,1	6,7	9,6
	Celkem	40,0	37,7	42,3	100,0	100,0	100,0
Přibližovací cesty 3L a 4L	< 0,5 %	5,2	4,0	6,5	2,0	1,5	2,5
	≥ 0,5 % < 2 %	32,4	29,9	35,0	12,6	11,7	13,5
	≥ 2 % < 4 %	51,0	48,1	53,9	19,8	18,8	20,7
	≥ 4 % < 8 %	74,2	70,7	77,6	28,8	27,7	29,8
	≥ 8 % < 12 %	39,4	37,1	41,8	15,3	14,5	16,1
	≥ 12 %	55,6	52,4	58,8	21,6	20,5	22,6
	Celkem	257,8	250,1	265,5	100,0	100,0	100,0
Lesní cesty	< 0,5 %	6,2	4,9	7,5	2,1	1,6	2,5
	≥ 0,5 % < 2 %	39,9	37,1	42,7	13,4	12,5	14,2
	≥ 2 % < 4 %	61,1	58,0	64,3	20,5	19,6	21,4
	≥ 4 % < 8 %	86,6	82,8	90,4	29,1	28,1	30,1
	≥ 8 % < 12 %	45,2	42,7	47,8	15,2	14,4	15,9
	≥ 12 %	58,8	55,5	62,1	19,8	18,8	20,7
	Celkem	297,8	289,5	306,1	100,0	100,0	100,0

Graf 3: Podíl lesních cest podle kategorií podélného sklonu, NIL2 (2011-2015)

